

I Forum Ośrodków Subregionalnych w Chełmie

Z udziałem przedstawicielki NIST odbyło się w Chełmie 16 stycznia 2025 I Forum Ośrodków Subregionalnych. W ramach wstępu do panelu "Nowa średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Priorytet: wzmocnienie policentryczności – kluczowa rola miast subregionalnych" dr Anna Kurniewicz przedstawiła wyniki badania "Wpływ statusu stolicy wojewódzkiej na rozwój miast – przypadek reform w latach 1975 i 1999 w Polsce" realizowanego wspólnie z prof. Pawłem Swianiewiczem i dr Julią Łukomską. Całe badanie do

pobrania tutaj:

Badaczka zwracała uwagę na występujący rozdzźwięk między polityczną i społeczną percepcją znaczenia statusu administracyjnego miast – kształtowanego przez doświadczenia poprzedniego systemu – a realnymi mechanizmami jego wpływu na rozwój gospodarczy. Jak bowiem wynika z prowadzonych analiz, o ile skutki uzyskania statusu stolicy województwa dla wyniesionych administracyjnie ośrodków w wyniku reformy 1975 r. był wyraźnie widoczny, o tyle konsekwencje jego utraty w 1999 r. są już znacznie mniej wyraźne i niejednoznaczne. Po ostatniej reformie administracyjnej część miast z grupy byłych stolic przyspieszyła pod względem rozwoju gospodarczego, inne wyhamowały, ale nie miało to bezpośredniego związku z utratą statusu wojewódzkiego, choć takie jest społeczne odczucie.

W polskim systemie administracyjnym istnieją zatem miasta rangi zaledwie powiatowej, które pod względem tempa rozwoju i znaczenia nie ustępują części obecnych ośrodków regionalnych. Tym samym ocenianie szans rozwojowych ośrodków miejskich tylko na bazie ich miejsca w hierarchii administracyjnej może być mylące – mówiła dr Anna Kurniewicz.

W tym kontekście badaczka podkreślała, że miasta subregionalne – dawne stolice wojewódzkie – potrzebują uwagi, ale nie dlatego, że ćwierć wieku temu zostały "skrzywdzone" przez reformę, a z powodu ich znaczenia dla policentrycznego rozwoju Polski. A bardzo możliwe, że znaczenie to, wraz z intensyfikacją zjawisk kryzysowych, jak np. postępująca depopulacja peryferyjnych ośrodków, będzie rosło w kolejnych latach.

Współorganizatorami Forum był Związek Miast Polskich i Miasto Chełm.